

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - अक्टूबर - 2019

कक्षा - शास्त्री(SEM-5)(New)	प्रश्नपत्रम् - 5	गुणाः -70
विषयः - नव्यव्याकरणम्	कोड -C.C.3.5.9	समयः- 3 तः 6 पर्यन्तम्
दिनाङ्कः -14/10/2019	सन्दर्भग्रन्थः - परिभाषेन्दुशेखरः	

प्र. क्र. प्रथमान्विति: (Unit 1) गुणाः

प्रश्न १ निम्नलिखितासु द्वयोः व्याख्या कार्या। १०
१ व्याख्यानतो विशेषप्रतिपत्तिर्नहि सन्देहादलक्षणम्।
२ नानुबन्धकृतमनेजन्तत्वम्।
३ नानुबन्धकृतमसारूप्यम्

प्रश्न २ निम्नलिखितयोः एकस्याः परिभाषायाः सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या। १०
१ उभयगतिरिह भवति।
२ यत्रानेकविधमान्तर्यं तत्र स्थानत आन्तर्यं बलीयः।

द्वितीयान्विति: (Unit 2)

प्रश्न ३ निम्नलिखितासु द्वयोः व्याख्या कार्या। १०
१ क्वचिदेकदेशोऽप्यनुवर्तते।
२ भाव्यमानेन सवर्णानां ग्रहणं न।
३ उणादयोऽव्युत्पन्नानि प्रातिपदिकानि।

प्रश्न ४ निम्नलिखितयोः एकस्याः परिभाषायाः सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या। १०
१ एकयोगनिर्दिष्टानां सह वा प्रवृत्तिः सह वा निवृत्तिः।
२ प्रत्ययग्रहणे यस्मात्स विहितस्तदादेस्तदन्तस्य ग्रहणम्।

तृतीयान्विति: (Unit 3)

- प्रश्न ५ निम्नलिखितासु द्वयोः व्याख्या कार्या। १०
- १ सर्वे विधयश्छन्दसि विकल्प्यन्ते।
  - २ प्रकृतिवदकरणं भवति।
  - ३ यस्य च लक्षणान्तरेण निमित्तं विहन्यते तदप्यनित्यम्।
- प्रश्न ६ निम्नलिखितयोः एकस्याः परिभाषायाः सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या। १०
- १ यस्मिन्विधिस्तदादावल्ग्रहणे।
  - २ पूर्वपरनित्यान्तरङ्गापवादानामुत्तरोत्तरं बलीयः।
- प्रश्न ७ निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु केषाञ्चित् दशप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। १०
- १ इण्-प्रत्याहारः केन णकारेण गृह्यते?
  - २ उद्देशम् अनतिक्रम्य किं भवति?
  - ३ उद्देशेन कस्य ग्रहणं भवति?
  - ४ 'संज्ञाशास्त्रस्य तु कार्यकालपक्षे न पृथग्वाक्यार्थबोधः' इत्यत्र पृथक्-शब्दस्य कोऽर्थः?
  - ५ अनुबन्धाः परमार्थतः एकान्ताः/ अनेकान्ताः भवन्ति?
  - ६ सह वा प्रवृत्तिः सह वा निवृत्तिः केषां भवति?
  - ७ 'एकयोगः' इत्यत्र कः समासो विद्यते?
  - ८ एकदेशस्य अनुवृत्तिर्भवति / न भवति?
  - ९ भाव्यमान-शब्दस्य कोऽर्थः?
  - १० भाव्यमान-उकारः सवर्णान् गृह्णाति / न गृह्णाति ?
  - ११ 'यस्मिन्विधिस्तदादावल्ग्रहणे' कीदृशी परिभाषा विद्यते?
  - १२ सर्वो द्वन्द्वः कथम् एकवद्भवति?
  - १३ परशास्त्रं कस्मात् बलवद् भवति?
  - १४ कृताकृतप्रसङ्गी विधिः किम् उच्यते?
  - १५ सर्वाधिकं बलवत् किं शास्त्रं भवति?